

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Michal Šťastný
Téma práce:	Nepodmíněný trest odnětí svobody
Rozsah práce	89 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce:	5. ledna 2020
Vedoucí diplomové práce:	JUDr. Katarína Tejnská, Ph.D. (JUDr. Marie Vanduchová, CSc.)
Oponent diplomové práce:	prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Autor si jako téma diplomové práce zvolil problematiku nepodmíněného trestu odnětí svobody v České republice. Téma nepodmíněného trestu a vězeňství je tradiční, dlouhodobě diskutované a v rámci české právní nauky také kvalitně zpracované. Přesto neztrácí na aktuálnosti v důsledku vývoje nových a moderních trendů ve vězeňství jako jsou víkendové věznice, otevřené věznice, elektronický monitoring odsouzených osob a diskuze o účinnosti výkonu krátkodobých trestů odnětí svobody. Většinu těchto otázek se diplomant v předložené práci věnoval.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zvolené téma se řadí mezi klasická témata. Jeho zpracování vyžaduje znalosti z platného práva, a to z trestního práva hmotného, procesního práva trestního a navazujících právních předpisů upravujících výkon trestu odnětí svobody. Komplexnější zpracování tématu nepodmíněného trestu se neobejde bez přehledu o kriminologických poznatcích a výzkumech, zahraničních trendech ve vězeňství a nakonec ani bez relevantních statistických údajů. Diplomant prokázal schopnost práce se všemi výše zmíněnými prameny a zdroji. V textu používá českou i zahraniční odbornou literaturu včetně zahraničních kriminologických výzkumů. Praktické poznatky o fungování českého vězení čerpal převážně z internetových stránek Vězeňské služby České republiky a z dostupných statistických dat, které porovnává se zahraničím.

3. Formální a systematické členění práce

Diplomová práce je přehledně a logicky členěna do devíti kapitol. Úvodní část je obecná a autor v ní zasazuje trest nepodmíněného odsouzení do mezinárodněprávního, historického a zákonného rámce. Třetí až šestá kapitola je věnovaná úpravě výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody včetně práv vězňů, vzdělávání a zaměstnávání vězňů, institutu podmíněného propuštění a problému vězeňských poplatků. Tato část má převážně popisný charakter, diplomant však pojednání o stávající právní úpravě překládá v odborné literatuře identifikovanými problémy, nastiňuje různé varianty přístupu k jednotlivým problémům a nakonec stručně uvádí důvody, pro které se přiklání k některé z nastíněných variant (například pojednání o krátkodobých trestech odnětí svobody, otevřených a víkendových věznicích a mandatorním systému podmíněného propuštění). Nejzajímavější je však poslední část (kapitola sedmá až devátá), která je zaměřena na aktuální problémy vězeňství, a to zadluženost vězňů, přeplněnost věznic, závislost vězňů na návykových látkách, vhodnost kumulace trestů a problém recidivy vězněných osob. Z formálního hlediska lze práci vytknout nadměrné používání citací, zejména citací právních předpisů (například str. 8), a také zčásti nestandardní způsob kumulace citací.

4. Vyjádření k práci

Práce je zdařilým zpracováním zvoleného tématu. Shrnuje poznatky ze zkoumané oblasti a stručně nastiňuje alternativy řešení aktuálních problémů vězeňství, které diplomant spatřuje ve snížení vězeňské populace nahrazením krátkodobých trestů některými alternativními tresty, zamezení kumulace trestů a rozšíření počtu podmíněných propuštění. Problém vysoké recidivy navrhuje řešit snižováním zadluženosti odsouzených, zvýšením jejich finanční gramotnosti, zvýšením zaměstnanosti vězňů, zvýšením počtu odborných pracovníků a vychovatelů, dekriminací trestného činu zanedbání povinné výživy, vzděláváním vězňů v oborech s vysokou mírou uplatnění, snížením vězeňských poplatků, v podpoře vězňů při hledání práce po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody a nakonec v expanzi moderních typů věznic. Skutečnost, že práce neobsahuje mnoho vlastních názorů autora, což je z velké části dáno i komplexní povahou problematiky a kvalitou jejího dosavadního výzkumu, je vyvážena přehledným způsobem zpracování, inspirací ze zahraničních právních úprav a využitím statistických dat k identifikaci trendů českého vězeňství a jeho srovnání se zahraničím. Pozitivně hodnotím také skutečnost, že diplomant v práci neopomenul aktuální judikaturu Ústavního soudu k problému řetězení trestů.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce, a sice podat ucelený přehled o nepodmíněném trestu, vymezit jeho pojem, popsat aktuální právní úpravu a charakterizovat současné problémy vězeňství za pomoci statistických údajů, které dokreslují celkový pohled na zpracovanou problematiku, diplomant splnil.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Analýzou podobnosti práce s jinými zdroji nebylo zjištěno podezření z plagiátorství. Diplomant řádně (místy až excesivně) cituje použité zdroje.
Logická stavba práce	Systematicky a logicky vhodně zvolena.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Diplomant pracuje s odpovídajícím množstvím pramenů včetně zahraničních.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Práce z hlediska hloubky analýzy splňuje požadavky kladené na diplomové práce. Pozitivem práce je identifikace problémů českého vězeňství mj. za pomoci statistických dat a shrnutí dosavadních názorů na jejich řešení. Skutečnost, že práce neobsahuje vlastní (originální) názory diplomanta, je dána povahou zvoleného tématu.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Formální úprava je na dobré úrovni. Kvalitu práce zvyšuje použití grafů.
Jazyková a stylistická úroveň	Diplomová práce je na dobré jazykové úrovni. Je v ní používána správná odborná terminologie.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Nechť diplomant nastíní možnosti zamezení nadměrného řetězení trestů odnětí svobody.

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	1

V Praze dne 26. ledna 2020

JUDr. Katarína Tejnská, Ph.D.
vedoucí diplomové práce